

Te'vîli Toptan İnkâr Edenlerin Kendileri Hiç mi Te'vîl Yapmadılar?

Te'vîli inkâr edip kabûl etmeyenlerin kendileri de, yerli yersiz nassları te'vîl etmektedirler. Onlar bir yanda te'vîli inkâr ederlerken öte yanda lüzûmsuz, hattâ câiz olmayan noktalarda son derece hatalı ve câiz olmayan te'vîller yapmaktadırlar.

Âyet Te'vîlleri'nin Kısmen Sahîh Olanlarından Bir Takımı

Bir: "Nerede olursanız, O (Allah) sizinle berâberdir." [1]

Berâber olmakta asıl ve zâhir/açık olan "zât ile berâber olmak"tır. Ama buna rağmen buradaki beraberliği İbnü Teymiyye, İbnü'l-Kayyim ve tâkîpçileri de şu aslından ve zâhirinden çevirip "zâtı ile değil de ilmiyle berâber olma"yla te'vîl ediyorlar. Çünkü ayıbdır söylemesi aksi halde helâda olduğumuzda da Allah'ın zâtıyla bizimle olacağı şeklindeki inancı kılıflayacak bir kılıf bulamazlardı.

İki: "(Kendinizi) nereye çevirirseniz, Allah'ın vechi işte oradadır." [2]

Bu âyeti de te'vîl edip "zâtı değil, ilmiyle oradadır" diyorlar. Çünkü burada böyle bir te'vîl yapmasaydılar Allah'ı -hâşâ- göklerden yere indirmiş olacaktı. O yüzden mecbûrî olarak te'vîle gittiler.

Üç: "Hey!.. O, her bir şeyi kuşatandır." [3]

Bu âyet de yukarıdaki mahzûrlarla te'vîl ettiler; "zâtıyla değil" de "ilmiyle her şeyi kuşatandır" dediler.

Dört: "O Allah göklerde(ibâdet edilen)dir ve yerde(ibâdet edilen)dir."

Bu âyeti de te'vîl etmektedirler. Yine bunu da birinci âyetteki te'vîllerindeki mülâhazalarla yapmaktadırlar.

Beş: "O, size şah damarından daha yakındır." [4]

Kezâ bunu da "zâtıyla değil, ilmiyle" diyerek te'vîl ediyorlar. Hâlbuki zâhiri "zât" ile "daha yakın" olmayı îcâb ettiriyordu. Ama bunu da te'vîl ettiler işte. Aynı düşünceyle...

Altı: "Kim bu dünyâda kör ise o, ahirette de ködür." [5]

Körlükte esas ve zâhir olan ma'nâ maddî körlük ise de, onlar bunu da te'vîl ettiler. Belki de bunu "kafalardaki gözler değil de kalblerdeki gözler kör olur" âyetiyle te'vîl ettiler; ama "başlardaki gözler kör olmaz"ı da bir şekilde te'vîl ettiler.

[\[1\]](#) Hadîd:4

[\[2\]](#) Bakara:115

[\[3\]](#) Fussilet:54

[\[4\]](#) Kaf:26

[\[5\]](#) Îsrâ:72